

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra E Bindstouw (DK) (paralleltekst med Rigsmålgengivelse)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 271. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515387076336/facsimile.pdf> (tilgået 14. maj 2021)

Anvendt udgave: Noveller

før Bruden kom og keg derud – og det var Mortens Sessel –
hun slog sine Hænder mod sine Laar alt med saa stor en Rædsel.

«Aa, Herregud! hvad ser jeg nu! det er jo Per, der staar.
Aa, Per, jeg ventede efter dig i samfulde elleve Aar.
Min Fader og Moder er begge døde – hvi skulde jeg gaa fra
Gaarden?
du kom jo ikke – du skrev jo ikke – nu er jeg gift med Søren.»

«Hvad skulde jeg skrive med, Sesselil? min højre Arm er henne;
og før, i Krig og fremmed Land, jeg kunde jo ingen sende.
Jeg er en Krøbling, det ser du vel, og intet Menneske nyttig –
Gud give det, jeg maatte snart herfra til Graven flygte!»

«Giv dig tilfreds!» sagde hun, »du skal slet ikke sukke for Brød.
Saalænge vi andre har et Korn, da skal du ikke lide Nød!
Du kan jo blive, som du har været i gammel Tid, i Gaarden!
Kom ind og sæt dig ved vort Bord! saa kan vi snakke med Søren!»

Se nu er jeg en gammel Karl og gaar og vogter Faar;
jeg faar min Føde og Klædemon i Morten Jensens Gaard.
Jeg flytter Køer, jeg flytter Heste, og Smaatøj ser jeg efter,
og somme tider paa min venstre Arm jeg bærer Sessels Datter.»

Da nu denne her Vise om den enarmede Soldat var ude, saa tog Ole
Vistisen fat igen og sagde: »Jeg skal endda beskrive jer, hvordan det
gik mig det Aar, jeg tjente derovre i København. Jeg har endnu gemt
det Brev, jeg skrev hjem, og nu vil jeg læse det for jer:

«Nu er jeg da bleven Kusk hos en Brandinspektør, og hvis I saa
mig nu, kunde jeg redelig rædde jer hen, for naar jeg sidder paa Buk-
ken, ser jeg ud som en Bjørn, for jeg har et Uldenskjørt af bare Ræve-
skind og en laadden Kabuds med en Rævehale i Nakken. Den naadi-
ge Frue sagde først, at det skulde været en Ræverumpe; men saa sag-
de jeg: »Nej, ellers mange Tak, det passer jeg ikke om.»

Det værste, jeg havde her, det første jeg kom her, var ellers at for-
staa deres Snak; den naadige Frue var ren tysk i sin Tale. En Svinesteg

hun en Svinestej, aa en Stej kaller hun en Stie. A vest haatte et hudden A wa vænt i et. »Kan han bære en Stej til Bageren?» saah hun te mæ. »Nej hwerken A ka ek hejr A vil; hwa skul han aasse mæ den?» saah A te hin. »Saa kan han gaae den Sti han er kommen paa, jydské Kavaj!» saah hun te mæ; men saa kam Hahren, aa han skel wo Træd. Di bitte Smobøn er aasse no gromme Krabaater: næ di sic mæ, skal A aalti staw te mi Nawn; nær A saa sejr »O sejr ou, L, e Le, Wolle,« saa grine di saa dje Maw æ farre aa spræk. De gor ejs knap te hæhr, faa nærensti A beer om en Tovædels te e Brø, saa øwerbegrine di mæ, aa læer te di ka et faasto hwa A sejr. Da wa di møj beje ind i e Sønnen, degaang te vi war ilaw mæ e Kosakker; nærensti A dæhr faalaangt faa tow Skjælling Wost, saa ga di mæ aalti faa fih Skjælling Pøls. A haa wo tow Gaang o Kaameddi; di saah faa mæ, te di spelt dæhr, men A so hwerken Kwot eller Tærninger; A so de wahr wa, faar A so den Slemm. De war uhd o Vejsterbrow. Føst kam der en Kriskaal, aa han sat en Stej te et Huus, aa krøv in aa et Vinni. »De komme Do gal fræ» saah A, »dæssom der ejs æ Folk hjemm.« Dæ stod nowr Kompener ve mæ, di ga dem te aa li aa mæ; men aaller saa snaar wa han kommen nier igjen, fahr e Mand kam ud mæ et Lyus i hans jen Haahn aa en Koor i den aahn, aa saa røg di sammen; men e Tyw stod sæ, aa stak e Mand ihjel. A rovt te di sku griiv ham, aa før ham te e Herredsfowd, men di low a mæ, aa holt faa mi Mun – søhn æ et aa ha gue Fortaalere; kahænsæ han aasse had stollen sæ rigg, faa saa haad han ingen Nø. De waart et læng, saa so A ham igjen, han sad aa oed mæ tow Kwinfoik, aa en Møllerswen gik faa Buer. De war en speddelske Knajt den samm Møllerswen, han haad læhr hans Profession tegawms, faa han stal baade Brænviin aa Edelswaar aa Skywen fræ dern, aa holked i sæ som en Stork; men kahænsæ han heller et had faat aa ehd i manne Daw, faa slanten wa han, aa hans Klæjr hang aa slovvred om ham. Saa rej di de Huus øwrenn, aa saa so A et aant Stej, dæhr wa Liegstow, aa saamanne Kaahl aa Pigger, der rent aa danst; dæhr kam e Tyw aa vil dans mej, aa den laang Møllerswen aasse. Men Skam slaae dern! e Møllerswen haalt e Kaahl ve Snak, mens e Tyw stal jen aa e Pigger, aa rent astej mæ hin. »Hej!» rovt A, »hwi løvver I ett? e Tyw skeller hin ves ve hwæ Klæjtro, hun haar o hinne Krop.« Men saa grint di igjen,

kalder hun en Svinestej, og en »Stej« kalder hun en Stige. Jeg vidste hartad ikke, hvordan jeg var vendt i det. »Kan han bære en »Stej« til Bageren?« sagde hun til mig. »Nej, hverken kan jeg, ikke heller vil jeg; hvad skulde han ogsaa med den?« sagde jeg til hende. »Saa kan han gaa den Sti, han er kommen paa, jyske Kvaj!« sagde hun til mig; men saa kom Herren, og han skilte vor Trætte. De smaa Børn er ogsaa nogle grumme Krabater: naar de ser mig, skal jeg altid stave til mit Navn; naar jeg saa siger: »O siger ou, L, e, Le, Wolle,« saa griner de, saa deres Mave er færdig at sprække. Det gaar ellers knapt til her, for naar jeg beder om en Taar Vædelse til Brødet, saa overbegriner de mig og lader, at de ikke kan forstaa, hvad jeg siger. Da var de meget bedre nede i det Sønden, dengang da vi var i Lag med Kosakkerne; naar jeg forlangte for to Skilling Ost, saa gav de mig altid for fire Skilling Pølse. Jeg har været to Gange paa Komedie; de sagde mig, at de spillede der, men jeg saa hverken Kort eller Tærninger; jeg saa det værre var, for jeg saa den Slemme. Det var ude paa Vesterbro. Først kom der en Krigskar, og han satte en Stige til et Hus og krøb indad et Vindue. »Det kommer du galt fra,« sagde jeg, »dersom der ellers er Folk hjemme.« Der stod nogle Kompaner ved mig, de gav sig til at le ad mig; men aldrig saasart var han kommet ned igen, før Manden kom ud med et Lys i den ene Haand og en Kaarde i den anden, og saa røg de sammen; men Tyven stod sig og stak Manden ihjel. Jeg raabte, at de skulde gribe ham og føre ham til Herredsfogden, men de lo af mig og holdt for min Mund – saadan er det at have gode Fortalere; kan hende sig, han ogsaa havde stjalet sig rig, for saa havde han ingen Nød. Det varede ikke længe, saa saa jeg ham igen, han sad og aad med to Kvindfolk, og en Møllersvend gik for Borde. Det var en spæddelsk Knægt den samme Møllersvend, han havde lært sin Profession til Gavns, for han stjal baade Brændevin og Ædelsevarer af Skiven fra dem og holkede i sig som en Stork; men kan hende sig, han heller ikke havde faaet at æde i mange Dage, for slanten var han, og hans Klæder hang og slubrede om ham. Saa red de det Hus overende, og saa saa jeg et andet Sted, der var Legestue og saa mange Karle og Piger, der rendte og dansede; der kom Tyven og vilde danse med, og den lange Møllersvend ogsaa. Men Skam saa dem! Møllersvenden holdt Karlene ved Snak, medens Tyven stjal en af Pigerne og rendte afsted med hende. »Hej!« raabte jeg, »hvi løber I ikke? Tyven skiller hende vist ved hver Klædetraad, hun har paa sin Krop.« Men saa grin-

aa saah te A sku holi Kjæft. Alywl rent di da ud aa e Liegstow, men saa ku di ta aabaag. Let ætter kam e Piig, e Tyw had stollen, igjen, aa flow fræ den jen Sih te den aar, aa row sæ i hinner Hoer aa bar sæ ad, som hun had wot gal. «Hwa gor a hin?» saah A te ham, dæ stod ve mæ. «E Tyw haa lokked e Piig» saah han. «Sk . . .» saah A, «wa de waer aa skav sæ søln te for? han haar wal saa nøj, te han ka betaahl faar e Baahr.» «Sih hes!» saah han, «dæhr kommer den skammele Møllerswen tebaag mæ en laang Stremmel Papiir.» – «No vil han ta Moel a hin te en nøj Kjowl» saah A, «kahæns e Tyw haar rown den hun haar epo; ja ja. Nøj æ bær end slet Eit.» Men e Piig war et faanøwd mæ de, faar hun loed te, hun vil ha slawn e Møllerswen mæ hinne Knøtnøw, aa saa sprang hun op po et Kon Digi aa nier igjen, aa hwor hun saa bløw aa, de vedd A ett. Hon rent wal saitens ætter en Inkallels, men hwa ka de nøtt? de hun haar de haar hun, aa e Kaal ka go fræ de jen Herred te de aant, saa ka hun ta aabaag. Men saa skul I ha sit et Spell! Dæ stoer en Hæjst mæ en Mand epo o Kongens Nøjtaarre – A haa manne Gaang gon om ve en, aa tint, te de wa nøj, di haad sikor ud aa Træ; men Skam slaa ham! han ka got rih hwor han vil, faar aallebaist som A sad aa gavt o di hæhr Anstalter, kam han ind ætter e Tyw. Han had relle nok smur sæ øwr mæ Krind, men A kiint ham allywl. E Tyw war ett suc glaa ve ham, faa hvæhgaang han so te ham, saa nekked han a ham; men han bløw indda haallen stell saalæng te e Tyw fek Staan aa unrenn. Tesist saa barres de mæ for te A so Helvede. Den Slemm aa saa manne Smødæwl te de wa grusselig rent aa slow lid o e Tyw, aa saa putted di ham nier i en glown Own aa sprang sjæl bagætter, men den lown Træhæjst sprang mæ e Mand op o e Lout. Den aahn Dæw gik A nier o e Taarre, aa vil si om han wa der – jow, han stod dæ relle nok, aa hod faat aal e Krihd tarred a sæ; men A ska wal hyt mæ, A kommer ett saa næt te ham, faa no ved A, hwa han bestoer aa.

Den aahn Gaang A wa dæhr ud o de Comeddæw, da kam Sikam e Møllerswen igjen, aa de Gaang wa han kommen i Tjennest ve en aahn Haasben, aa di sku wal laant hen, faar han had en gromme stur Madkaarre aa slæhv epo; men de war en Sløngert ihwot han kam, aa de hæ Stehlen wa nohanne gjor ve ham, faa lissesnaar han so te e Mand wa kommen et Koen fram, saa ga han sæ ilaw mæ e Madkaarre,